

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **K. – V., a.s.**, so sídlom v K., IČO: X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. a spol., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti odporcom **1/ Slovenskej republiky – Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Námestie Ľudovíta Štúra č. 1, IČO: 00 678 678, **2/ Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Námestie Ľudovíta Štúra č. 1, Bratislava, IČO: 00 678 678, **o zaplatenie 1 260 643,63 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 137/2008, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2010 sp. zn. 4 Co 359/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcom 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 29. apríla 2010 č.k. 15 C 137/2008-113 prerušil podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. konanie, v ktorom sa navrhovateľ domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (§ 451 Občianskeho zákonníka) vo výške 37 978 150 Sk získaného na jeho úkor odporcami neplatným odstúpením od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. X., ktorá bola uzavretá 8. decembra 2004. Konanie prerušil do právoplatného skončenia konaní vedených na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2 S 89/2008 a sp. zn. 4 S 20/2009. Vychádzal z toho, že v označených konaniach bude riešená

aj otázka, či navrhovateľ porušil ustanovenia zákona č. 523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2003 Z.z.“), alebo či postupoval v súlade s nimi. Podľa názoru súdu prvého stupňa je prerušenie konania v záujme jeho hospodárnosti a rozhodnutia vydané v uvedených konaniach budú mať zásadný význam aj pre prejednávanú vec.

Na odvolanie odporcov Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. septembra 2010 sp. zn. 4 Co 359/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade neboli splnené procesné predpoklady pre prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., lebo rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veciach sp. zn. 2 S 89/2008 a sp. zn. 4 S 10/2009 nepovedú k vyriešeniu žiadnej otázky, ktorá by mohla byť významná pre posúdenie prejednávanej veci. Ide o konania s odlišnými skutkovými a právnymi základmi, v ktorých sa preskúmava zákonnosť rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie v zmysle zákona č. 523/2003 Z.z.; vyriešenie otázky zákonnosti rozhodnutia tohto úradu nemôže mať žiadny význam z hľadiska opodstatnenosti návrhu navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému malo dôjsť na základe neplatného odstúpenia od zmluvy.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Uviedol, že odvolací súd mu v konaní odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že uznesenie riadne neodôvodnil, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Odvolaciemu súdu vytkol, že dostatočne nekonkretizoval, ktoré skutočnosti zohľadnil a na základe čoho dospel k záveru, že výsledky konaní Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 89/2008 a sp. zn. 4 S 10/2009 nemôžu byť významné pre rozhodnutie v prejednávanej veci. Podľa jeho názoru je výsledok posúdenia otázky, či porušil ustanovenia zákona č. 523/2003 Z.z., určujúci aj pre záver o opodstatnenosti jeho návrhu na začatie konania v prejednávanej veci. Procesné predpoklady pre prerušenie konania boli preto splnené. Z týchto dôvodov žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odporcovia vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že dovolanie navrhovateľa nie je procesne prípustné. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je dostatočne odôvodnené,

preskúmateľné a vecne správne. Uviedli, že v žiadnom z konaní, na ktoré poukázal navrhovateľ, súdy právoplatne neuzavreli, že navrhovateľ neporušil ustanovenia zákona č. 523/2003 Z.z. Dodali, že ani zrušenie rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie (z dôvodu zmeškania lehoty na začatie konania o uložení pokuty) nemôže mať dopad na prejednávajúcu vec. Vzhľadom na to žiadali dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré navrhovateľ napadol dovolaním, nie je v uvedených ustanoveniach vymenované; prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nevyplýva. Podané dovolanie by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní na súdoch nižšieho stupňa došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O.s.p.

Vzhľadom na obsah dovolania a so zreteľom na povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade vymenovanej v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska uvedeného ustanovenia právne relevantné nie je samo tvrdenie dovolateľa, že k vade takejto povahy došlo, ale iba zistenie, že v konaní skutočne k tejto vade došlo. Dovolateľ netvrdil existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.

V dovolaní sa namieta, že postupom súdov došlo k odňatiu možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny (vadný) postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia ochrany jeho práv.

1. Procesnú nesprávnosť postupu odvolacieho súdu vyvodzuje dovolateľ z toho, že odôvodnenie jeho zrušujúceho uznesenia nie je údajne dostatočne jasné, zrozumiteľné a preskúmateľné. Judikatúrou dovolacieho súdu (viď R 111/1998) je nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia považovaná (iba) za tzv. inú vadu konania, ktorá je relevantným dovolacím dôvodom, pokiaľ mala za následok nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); sama vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá – nie je v § 237 O.s.p. vymenovaná medzi procesnými vadami zakladajúcimi zmätočnosť. Možno preto uzavrieť, že i keby bola prípadne uvedená námietka navrhovateľa opodstatnená, nezakladala by táto okolnosť prípustnosť dovolania.

2. Pre prípad, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z procesnej nesprávnosti, ktorej sa mal odvolací súd (podľa názoru dovolateľa) dopustiť tým, v rozpore s § 109 ods. 2

písm. c/ O.s.p. dospel k názoru, že procesné predpoklady pre prerušenie konania nie sú dané, dovolací súd uvádza:

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, *môže* konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Toto ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd *môže* konanie prerušiť, no *nemusí* tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, *môže* konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napríklad spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďovať aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je procesný inštitút, ktorý sa zvolí vtedy, ak je vhodné dočasne nepokračovať v konaní. Všeobecným účinkom prerušenia konania je, že sa nekonajú pojednávania, neplynú lehoty (§ 111 O.s.p.) a účastníci (dočasne) nevykonávajú procesné úkony inak spojené s konaním. Tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 209/2009), nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. neprerušil (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 185/2009).

Pokiaľ preto v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že neprebieha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci (§ 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nemožno mu vytýkať, že dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom.

3. Keďže prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd odmietol tento jeho mimoriadny opravný prostriedok podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní navrhovateľ nebol procesne úspešný a vznikla mu povinnosť nahradiť odporcom trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporcovia v dovolacom konaní nepodali návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto im dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. mája 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Jarmila Uhlířová